

Organ Spółki Wydawniczej - Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK V. | Wydawca: Spółka Wydawnicza "Lud" | KURYTYBA, DNIA 18 STYCZNIA 1924. | Redaktor: Ks. Stanisław Piasecki | Nr. 6.

Adres dla listów: - Curityba, Caixa Postal 155 - Adres Redakcji: Curityba, Avenida: Dr. Jayme Reis 115. - Paraná, Brasil.

Table with subscription rates for 'LUDU' magazine, listing prices for Brazil, Argentina, Europe, and individual issues.

Wywiad z p. Zygmuntem Kotarskim z urzędu emigracyjnego we Warszawie

(Dokroczenie) OBECNE STOSUNKI W POLSCE. Na zapytanie księdza redaktora... jak się obecnie układają stosunki w kraju...

Polskę, Uzbrojenie wprost świętynie uzupełnia się z dniem każdym. W administracji widać ekonomję i oszczędność...

Wartość ziemi w Polsce nie dosięgła jeszcze połowy ceny przedwojennej. Przemysł polski, mimo że stracił rynek rosyjski...

OSOBISTE WRAŻENIA P. KOTARSKIEGO Z KOLONJI ARGENTYNSKICH.

P. Kotarski odwiedził stolicę Buenos Aires, a stąd pojechał do kolonii w Missones, w Apostoles i w Entre Rios.

Na objaśnienie redaktora "Ludu", że do Argentyny wyjechało w roku 1923 przeszło 6 tysięcy Żydów polskich...

wcześniej i niema prawie dzieci nieślubnych. Wygląd młodzieży czysty i zdrowy, a dziewczęta wprost śliczne.

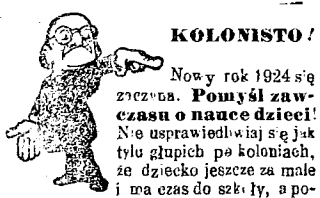
Zainteresowanie się krajem u starszych bardzo wielkie a względna obojętność u młodszego pokolenia.

W przyszłości niema w Argentynie widoków zrobienia na kolonjach wielkich fortun.

ZACHOWANIE SIĘ OBECNE EMIGRACJI WOBEC POLSKI.

Na to pytanie redaktora "Ludu" odpowiedział p. Kotarski, że Polacy na emigracji zachowują się wobec Polski w obecnej chwili dziwnie i różnie.

Ogłoszenia „Oświaty”

KOLONISTO! Nowy rok 1924 się znowu. Pomyśl o nauce dzieci! Nie usprawiedliwaj się jak tyłu głupich po koloniach...

Elementarz Kazimierza Promyka (41 wydanie) w cenie 1\$000 i Obrzawy Naukę Czytania i Pisania (16 wydanie) tegoż Kazimierza Promyka w cenie 2\$500...

Kolonie mieszczącej wypędzone i wędrowności, korzystające z okazji i uczucie dzieci, by wam nie zdziwił!...

Należytość za kilka egzemplarzy m.ż. na przesyłkę i wznaczkach pocztowych (selbach) w listach.

Hrabia Damian PCWIEŚ HISTORYCZNA Z OSIEMNASTEGO WIEKU

73 Pan Szafranski podszedł kilka kroków naprzód i rzekł: - Panowie szlachta! Czy was nie wstyd wśród huku dzieł sztuki...

wali pobożnie a był w tym świecie coś wznośnego i okropnego: arzen Rozmowne dusze wienych podniosły się jak mewy morską, ku Niebu...

z procesji ani zabity ani ranny nie został. Wiele z pomiędzy obecnych na rynku poszło z procesją, kilku jednak zostało...

czepał. Nie wszyscy dowódcy postępowali tak energicznie, jak inżynier a przede wszystkim ogarnęły miasto...

względnie po 150-letniej niewoli, przy tak różnych okolicznościach i sąsiedzkich stosunkach, nie można w kilka latach przeprowadzić...

gaszawski, pan Szafranski, pan Bendziński i pan Wolski. - Jakież widoki na jutro? - zapytał gubernator, gdy mu wszyscy złożyli raport z przebiegu walki...

Nie kupujcie piasku - zamiast nasion, nadto za drogie wasze pieniądze...

NASIONA Z POLSKI

to jesteście, peani, że ani jednego rejsa nie wyrzucacie naprózno!...

Główny Skład Nasion z Polski

Pawła Nikodem mieszka się od Nowego Roku w Kurvtybie Travessa Zacharias...

mieszczą telegraficzną wiadomości, że stan zdrowia więzionego przez bolszewików księdza...

NOWA KAMPANJA ANTYPRELIGIJNA SOWIETÓW

Przybyli z Rosji do Niemiec uciekinierzy donoszą o nowej kampanji antyreligijnej sowieków...

CHIRURG NIE CHCIAŁ OPELOWAĆ LENINA

Praga. - Profesor Schlosser, naczelny chirurg na uniwersytecie niemieckim w Pradze...

PROSTYTUCJA W ROSJI

Ryga. - Na mocy uchwały moskiewskiej Rady sowieckiej prostytutki nie będą już więcej pociągane do odpowiedzialności sądowej...

Dr. Siemiaszko, bolszewicki komisarz zdrowia, który przewodniczył, zebraniu oświadczył, że prostytutki nie powinno się karać...

Hiszpanja

KRÓL ALFONS PRZYBĘDZIE DO AMERYKI. Nowy Jork. - Donoszą tu, że hiszpański król Alfons zamierza odwiedzić Stany Zjednoczone...

Z podróży po Paranie

Z PONTA GROSSA DO IVAHY

Wjeżdżamy w obszar BITUMIRIN. Krowy z fazendy braci Schäferów nocują na wygrzanej za dnia drodze i nie myślą nawet ustąpić się karosie z drogi...

Po śniadaniu puściliśmy się w dalszą drogę. Dotychczasowo płaskowyż ustąpił miejsca wzgórzom i lasom...

nej przestrzeni ścian i podłóg nie dostrzegamy ani jednego mebla; kilka pniaków jak ich Pan Bóg w lesie stworzył...

Przed sobą mamy białe miasteczko malowniczo położone wśród zieleni gór. To YPIRANGA kabukijska stolica. Karosier informuje nas, że w mieście jest hotel, gdzie będziemy mogli spożyć obiad...

Wstępujemy przeto do hotelu. Brudna wałeczka się rudera. Otwarte drzwi do pokoi gościnnych umożliwiają nam przypatrzyć się panującym w hotelu porządkom...

Przybycie nasze powoduje pewne ożywienie i zainteresowanie nie tylko w samym hotelu, ale i w mieście. Przez drzwi ciśnie się gawiedź, z sieni przypatrując się nam ciekawie...

Jednak Ipirangę opuszczamy bez żalu. Z kotliny wydostaje się nasz wóz z trudem wspinając się po stromo położonej drodze...

Porto Alegre. 18 grudnia 1923. W ostatnich kilku dnach w życiu zbiorowym kolonii polskiej w Porto Alegre, daje się zauważyć zmiana...

Korespondencje

Porto Alegre. 18 grudnia 1923. W ostatnich kilku dnach w życiu zbiorowym kolonii polskiej w Porto Alegre...

Ostatnie wiadomości TELEGRAM Z 14-go STYCZNIA z Warszawy donosi, że z wyższego rozkazu uwieziono 14. osób z lepszych sfer...

Wedle spisów urzędowych liczba urodzin wzrosła w roku 1923, we Francji o 100 tysięcy. Radość ogromna we Francji.

JAPONIĘ odwiedziło w tych dniach nowe gwałtowne trzęsienie ziemi. Połączenie telegraficzne zerwane. Wybuchły liczne pożary...

Dr. Zygmunt Gradowski ADWOKAT. Po ukończeniu uniwersytetu, mam zaszczyt zawiadomić Szan. Kolonię Polską...

Feliks Czajkowski. Rozmaitosci. DZIWIWY SEN, WRÓŻĄCY ŚMIERĆ. Dziwne by waja zrządzenia losu...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

Ostatnie wiadomości

TELEGRAM Z 14-go STYCZNIA z Warszawy donosi, że z wyższego rozkazu uwieziono 14. osób z lepszych sfer...

Z Helsingforsu stolicy Finlandji donoszą, że KONFERENCJA PANSTWA BAŁTYCKICH naznaczono na dzień 1 lutego...

Wedle spisów urzędowych liczba urodzin wzrosła w roku 1923, we Francji o 100 tysięcy. Radość ogromna we Francji.

JAPONIĘ odwiedziło w tych dniach nowe gwałtowne trzęsienie ziemi. Połączenie telegraficzne zerwane...

Dr. Zygmunt Gradowski ADWOKAT. Po ukończeniu uniwersytetu, mam zaszczyt zawiadomić Szan. Kolonię Polską...

Feliks Czajkowski. Rozmaitosci. DZIWIWY SEN, WRÓŻĄCY ŚMIERĆ. Dziwne by waja zrządzenia losu...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

W dniu 16-go grudnia przybył do Porto Alegre Jego Ex p. Minister Wojny General Sotombrino de Carvalho...

czne zerwane. Wybuchły liczne pożary. Miasta Novoya, Numadza i Goteha zupełnie zniszczone...

W RZYMIE utworzono ze związków i katolickich organizacji wielką komisję, która na rok jubileuszowy 1925. ma przygotować mieszkania i schronienia dla licznych pielgrzymów...

We Frankfurcie nad Menem przyszło do zaciętej walki między separatystami a zwolennikami Rzeszy; 9 osób zabiło a mnóstwo raniono.

KURS PIENIĘŻNY

Funt sterling 38,000, frank francuski 430 rs., lira 420 rs., dolar amerykański 98,020 milirajs portugalski 310 rs...

Związek Polski

Półroczne Walne Zgromadzenie członków Związku Polskiego w Kurytybie (będzie się dnia 20-go stycznia bieżącego) roku o godzinie 2-giej popołudniu...

Sprzedaje się

W UNIÃO DA VICTORIA TRZY DOMEK, dwa nadające się do handlu, a jedno na mieszkanie z pięknym ogrodem...

Advertisement for Maszyny Rolnicze, CASA MELICHAR, and Companhia da Navegação Transatlantica Italiana. Includes details about machinery, shipping, and real estate.

Casa Hertel

CURITYBA — PRAÇA MUNICIPAL 9 — PARANA
Wielki skład i warsztat reparatorny wszelkich instrumentów muzycznych.

Dla rodzin, szkół i pensjonatów poleca się pianina we wielkim wyborze z fabryk krajowych jak zagranicznych. Ceny od czterech kontów wzwyż.

Dla kościołów i kaplic poleca się harmonie trwałej i dobrej roboty w cenie 2,300\$000.

Również ma się na składzie dla kaplic głośnie i piękne harmonie przonośne, pakowane w kształcie kufertów w cenie 580\$000, 700\$000, 750\$000 i 850\$000 o 4 i 5 oktawach; 49, 61, 98 i 122 tonach i czterech rejstrach. Na klawiaturę można nalażyc przesuwalną transpozycję.
BZADKA OKAZJA! KUPUJCIE!

Maszyny „SINGER“

najlepsze typy maszyn do szycia i wyszywania, do nabycia w Agencji „Singer“ w Kurytybie, przy ulicy Emano Pereira N. 4.

KTO KUPI MASZYNĘ DO SZYCIA MA PRAWO DO 25 BEZPŁATNYCH LEKCJI WYSZYWANIA W KAŻDEJ AGENCJI LUB SZWALNI „SINGER“ W BRAZYLII.

Na składzie także każdego rodzaju igły do naszych maszyn.

Singer Sewing Machine Co.

CAIXA POSTAL 171 — RUA EBANO PEREIRA N. 4. — CURITYBA

ZA PIENIĄDZ DOSTANIESZ WSZYSTKO, LECZ ABY MIEĆ PIENIĄDZE TRZEBA OSZCZĘDZAĆ. OSZCZĘDNOŚĆ WZBOGACA. WENTYN OSZCZĘDZONY TO WENTYN ZAROBIONY!

Kto posiada pieniądze, powinien je włożyć w jakiś interes. Komu to nie jest możliwym, nie powinien przechowywać grosza w domu, gdyż jest to niebezpieczna i niepożyteczna rzecz. ZŁOŻ ZATEM PIENIĄDZE TWOJE W MIEJSCU BEZPIECZNYM, CO PRZYNIESIE CI TYLKO POZYTEK.

Pieniądze w domu łatwo uleść mogą niebezpieczeństwu nieprzewidywanym jak ogień, rabunek, zburzenie, wycofanie przez Skarb lub bezwarunkowość wskutek spadku waluty i t. p., więc złóż twój ciężko zarobiony grosz tam, gdzie jest pewnym i po niejakim czasie wskutek odsetek (procentu) się podwaja.

LE CZ POWIERZ PIENIĄDZE TWOJE BANKOWI PEWNYMU, ZATWIERDZONEMU PRZEZ RZĄD FEDERALNY I UPOWAŻNIJONY DO PRZYJMOWANIA PUBLICZNYCH WKŁADK OSZCZĘDNOŚCIOWYCH.

BANCO PELOTENSE

Zatwierdzony przez Rząd Federalny jako jedna z najpewniejszych instytucji kredytowych i upoważniony sam do przyjmowania wkładek oszczędnościowych płaci 5 i pół od sta zysku rocznego (procentu). Dziś jeszcze udaj się do Agencji „Banco Pelotense“ w Rio Negro i umieść tam swoje oszczędności. Pamiętaj, że wentyn oszczędzony to wentyn zarobiony!

Banco Pelotense ma kapitału 30 milionów milrejsów. Fundusz rezerwowy 15 milionów milrejsów.

Centrala w Pelotas. Filje i Agencje we wszystkich większych miastach kraju.

FILJA W KURYTYBIE.

Agencja w Rio Negro przy ulicy 15 de Novembro — Paraná.

KORRESPONDENTEM W PARAGUASSU, ITAYOPOLIS JEST KSIĄDZ JAN KOMINEK.

Niemieckie farby „BAYER“

dla użytku domowego celem farbowania wełnianych, bawełnianych i jedwabnych materiałów sprzedaje się we wszelkich ilościach i kolorach w sklepie

C. „Carlos Luhm“

RUA RIACHUELLO N. 52 — CURITYBA — PARANA

(Gdzie miał sklep p. Piotr Harmata).

BACZNOŚĆ KOLONIŚCI!

Cegielnia i Fabryka Dachówek

w Thomas Coelho

STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA)

poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

46

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Woźniaka nabyła spółka polska p. p. Jana Filipaka, Józefa Rosola i innych. Obsługa zamawiających rzetelna, transporty wyrobów staranne. Nadmieniamy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas Coelho wyszczególniono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

Siłę Herkulesa

dodaje pivo z browaru

ATLANTICA

przewyższające vszystkie inne.

10

KOLONJA C-el QUEIROZ (Amola Faca)

Przeprowadza / parcelacje i udziela informacji: WŁADYSŁAW RADECKI — AMOLA FACA — PARANA
Na kolonji ERECHIM W RIO GRANDE DO SUL udziela informacji bliższych p. BOLESŁAW WENCLEWSKI W BARRO

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE MORSKIEJ ŻEGLUGI „Chargeurs Reunis“ („Sud Atlantique“)

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pociągami, które odbywają podróże z Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzoneymi dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia. Statki mają do dyspozycji kabiny 3 ciej klasy.

Podróż z Bordeaux i Le Havre czyli La Pallice do Gdańska odbywa się pociągami francuskimi aż do Dunquerque a z Dunquerque do Gdańska statkiem kompanji francuskiej „Transatlantique“. W ten sposób możliwe są różnego rodzaju podróże, na które nieraz bywają narazem nasi pasażerowie na granicy niemieckiej.

NAJBLIŻSZY ODJAZD DO EUROPY:

„MEDUANA“	13-go Stycznia	Z Santos	Z Rio de Janeiro	14-go Stycznia
„MASSILIA“	12-go „ „	„ „	„ „	13-go „ „
„EUBEE“	12-go „ „	„ „	„ „	13-go „ „
„MOSELLA“	10-go Lutego	„ „	„ „	11-go Lutego

Sprzedawca biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. z. (bilety de ch. mada. załatwia i bliższych informacji udziela

IGNACY KASPROWICZ
Avenida Luiz Xavier N. 28 — Kurytyba.

Najlepszy środek od reumatyzmu

REUMATOL

DOSTAĆ MOŻNA W

APTECE POLSKIEJ

Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba

„A VENCEDORA“

FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIĄJANYCH:

Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasyowych, truskawkowych, bananowych, mlecznych i dużo innych. Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

Franciszek Łachowski

28 CURITYBA — Rua Cabral N 53 — PARANA

KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonji „Bom Sucesso“ sprzedaje się pierwszej klasy ziemieherwalowe i bardzo urodzajne ziemie do sadzenia.

Kolonja „Bom Sucesso“ jest węzłem łączącym drogi Florianopolis — Blumenau — Timbo — Itayopolis — Mafra.

Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkrowe, 100 alkrowe i 200 alkrowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mate i ziemię uprawną. — KUPUJCIE!

Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna. Germano Ortel Itayopolis, Estação Mafra. Santa Catharina. 19

Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI

BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH.

LEKARZ I OPERATOR

KURYTYBA — RUA S FRANCISCO N. 25.

Leczy podług najnowszych sposobów.

WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.

Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgena. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte.

ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE

Kolonizacja w Gastro

Loty już wymierzone!

NABYWCY MOGĄ SIĘ ZGŁASZAĆ DO DR. M. SZELIGOWSKIEGO

KURYTYBA, Rua São Francisco N. 25.

CURITYBA

CAIXA POSTAL 140

Casa Metal

CURITYBA

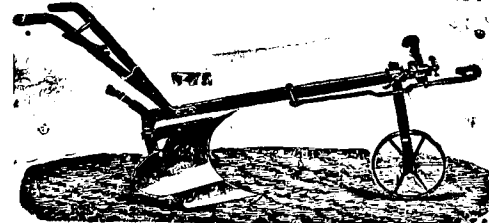
RUA 15 DE NOV. 44

Jose Hauer Junior & Cia.

WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI W SZTABACH I W PEYTACH, ŚRUB, GWOZDZI, RUR, ŁAŃCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.

Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny

— LEJE, SZKŁA, DRUT GŁADKI I KOLCZASTY, MASZYNY ROLNICZE I T. P.

NADCHODZA CODZIENNIE
NOWE TRANSPORTY PEŁ-
GÓW RUDOLFSACK.

Filip Czaban

PALMEIRA — Ulica Coron

Pedro Ferreira N 5

Zakład szewski. Wykonuje wszelkie

boty szewskie — Ceny przystępne.

Na sprzedaż

dom murowany w doskonałym stanie, w cenie 20.000\$000, z 4 pokojami, 2500 metrów kwadratowych, w pobliżu Avenida Dr. Jayme Reis N. 105 (São Francisco), Curityba (Paraná).

DOBRE I TANIE PIECZYWO W PIEKARNI

Padaria Reforma

Piła i uprząż ma do sprzedania. Zakończony sprzedaż wszelkich artykułów spożywczych pierwszej potrzeby. Wymanię są towary na produktach żywych.

Ignacy Habicht
CURITYBA, BR. GARDU DE ABRIL N. 64

Fabryka Pęczatek

FRANCISCO J. GONÇALVES

Praca Senador Correia N 3.

Curityba — Paraná.

Kliszki, pęczatki różnego rodzaju i

miaru

CENY UMIARKOWANE! CENNIK DARMO!

HOTEL CENTRAL

Curityba — Rua Emano Pereira N. 8
WYGDNE URZĄDZENIA. ... SMACZNA KUCHNIA.
GOSPODA O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE.
Oddziały dla rodzin
Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie
Mieszkania i słońca na la carte, na miesiąc 250\$. Skolowanie się dla panów w restauracji z mieszkaniami miesięcznie 80\$000. Rozmieszkanie 60\$000.
Najlepszy hotel dla rodzin!

Industrial Ceramica Brasil

Polska Fabryka Dachówek

J. H. Woźniak & Marszałek
Nad rzeczką Bariguy. Wytwarza się 100 tysięcy dachówek miesięcznie. Wymieniony materiał. Zamówienia przyjmują się: RUA COMMENDADOR ARAUJO N. 39 — CURITYBA — PARANA.